

apnenec v vodi združi z žvepleno kislino, naredi se od njega sadra). Med Dovjem in Bégunjami se vidi na več krajih marmor, n. pr. v jarku *Mlinica* takó imenovani pegasti marmor. Dalje se lomi marmor v jarku *Mirca* pri Jesenicah, pri *Javorniku* in *Pristavi* kjer je črne barve in ima v sebi polno okamenin, toda ni kaj obilen. V jarku *Dragana* za razvalino „Katzenstein“ je tudi pisan marmor, od katerega je n. pr. napravljen podstavec za Dežmanovo poprsje v muzeji ljubljanskem.

Više góri na obronku Karavank so štirje rudniki, *Rezni hrib* pri *Planini* nad Jesenicami, *Lepenje* nad Javornikom, *Belšica* pod *Stolom* in *Begunščica*. Najbogatejši rudnik je prvi in daje sosešno jeklenec (Spatheisenstein) in svinčeni sijajnik (Bleiglanz), poleg tega pa so tudi druge rudnine, n. pr. žveplen železovec (železni kršec in gomoljast markasit), potem bakreni kršci, malahit, sadro (malo) in lep drstev. Bližnji lepenjski rudnik pod kočenskim sedlom je podoben prvemu gledé na rudnine, ali opustili so ga leta 1868., in kraju pravijo sedaj „Stare jame“. Tudi rudnik Belšico pod *Stolom* so opustili leta 1883., ker so bile plasti dôkaj neredne in pritisek od zgoraj prevelik. Rudarska koliba se je sedaj prekrstila v Valvasorjevo kočó, ki rabi hribolazcem.

Potem je pokazal g. profesor, kakó je geološki sestavljen *Stolov* obronek, sôsebeno v dolini Belšici. Na vrhu se nahaja dolomitni apnenec in grušč, spodaj pa je zagvozdена ogljena tvorba, torej starejšega izvora, in v tej tvorbi se dobivajo kovine. Pod njo leži črni škrljavec in rdeči škrljavec iz Werfenske tvorbe. Obronek so navrtali štirikrat. Četrti najdaljši rov se nahaja 576 m nad morjem in leži 86 m niže od prvega. Tudi v tem rudniku so bile iste kovine, kakor v prvih dveh, poleg tega še cinkova svetlica, žvepleni kršci in rjavi manganovec (Braunstein).

Četrti rudnik se dobiva na južnem obronku *Begunšice* pri Bégunjah, in sicer se v njem sôsebeno kopljeta rjavi manganovec in rdeči železovec. — Na obronkih Karavank se nahajajo tudi še druge zanimljive rudnine, n. pr. v *Reznem hribu* rdeča arzenova svetlica (sestavljena od arzena in žvepla), in sicer je to doslej jedino znano mesto, kjer se dobiva ta ruda na Kranjskem. V okolici Koroške Bele se dobiva tetraedrit (Fahlerz), od katerega se naredi malahit, če na zraku razprhne. Takšen malahit se nahaja tudi na planini *Roščici* pri Dovjem.

Sklepaje poročilo o tem velezanimljivem predavanju, ne moremo zamolčati želje, da bi gosp. profesor prav skoro opisal tudi druge predele Kranjske v mineraloškem oziru in da bi takó spopolnil sliko vse naše dežele, ker še nimamo priročnih knjig, iz katerih bi se mogli prepričati o nje rudninskem bogastvu. S. R.

Slovensko gledališče. Predstava dné 29. listopada: „Dalila“. Drama v štirih dejanjih. Francoski spisal Octave Feuillet. Preložil Vekoslav Benkovič. — Feuilletove drame se sicer ponašajo z veliko tehniko in hvaležnimi nalogami, vendar rišejo značaje neresnično, ni realistiški ni romantiški. V „Dalili“ nas ne ogreva ni jedna izmed nastopajočih oseb, in ako bi ne bilo igranje res dovršeno, izvestno bi bila prepala ta predstava. Pohvaliti moramo gospó *Borštnikovo*, ki je nastopala v posebno krasnih opravih in izborno izvajala nalogo markize Leonore, mimo nje gospoda *Borštnika*, kot chevalierja Carniolija.

Predstava dné 6. grudna: „Konkurzi gospoda notarja“. Veseloigra v treh dejanjih. Češki spisal Jan Vávra. Preložil Ivan Gornik. — Prijetna igrlica je prav srečno prikrojena našemu razmerju, kaj posebnega pa ni. Predstava je bila povoljna.

Predstava dné 8. grudna: „Dve tašči“. Veseloigra v enem dejanju. Poslovenil Vekoslav Benkovič. — „Pot po nevesto“. Komična opereta v enem dejanju. Glasba A. Titlova. Prevod J. Cimpermanov. — Z veseloigro je bilo občinstvo zadovoljno, ne takó pa z opereto, čemur vzrok je zlasti to, da je že zastarela. Seči bi

bilo vender že po drugih operetah, bodisi tudi starejših; saj so nekatere jako melodijske in se tudi pridobé brez posebnih troškov. Prijala je prav za prav le gospodična *Daneševa*; sicer se je igralo prezaspano.

Predstava dné 13. grudna: »Revček Andrejček«. Národná igra s petjem v petih dejanjih. Nemški »s Nullerl«, spisal Karol Morre. Poslovenil J. Bedenek. — »Revček Andrejček« se je predstavljal že pogostoma in vselej še privabil mnogo občinstva, takó tudi ta večer. Gospoda *Borštnik* Revček Andrejček je, kakor znano, jedna najboljših njegovih nalog, takisto je dovršena gospé *Borštnikove* Franica. Žal, da so se nekateri prizori predstavljali premrtvo.

Predstava dné 20. grudna: »Ubožan plemič«. Igrokaz v petih dejanjih in sedmih slikah. Spisal Octave Feuillet. Poslovenil F. Sch. — Dandanes se izvestno težko dobé ljudje, kakeršen je marquis de Champecy, junak tega igrokaza, in kakeršni so tudi drugi v tej drami. Gospod *Borštnik* je igral premišljeno in zmerno, dobro je prijal tudi gospod *Verovšek*, sósebnó hvalno pa je omenjati gospé *Borštnikove*. Nekateri drugi igralci zopet niso vedeli nič besedice o svoji nalogi.

Predstava dné 26. grudna: »Prvikrat v gledališči«. Burka v jednom dejanji. Poslovenil Jak. Alešovec. — »Cannebas«. Komična opereta v jednom dejanji. Uglasbil Fr. pl. Suppé. Poslovenil Jak. Alešovec. — O burki bi bilo škoda sléharne besede, ker ni bila kár nič naučena. Rajši ničesar, nego take predstave! Občinstvo že smé zahtevati vsaj to, da se igralci učé, ako ne drugega! — Opereta je ugajala popolnoma.

Predstava dné 27. grudna: »V vodnjaku«. Opera v dveh delih. Spisal R. S. Poslovenil Fran Gerbič. Uglasbil Viljem Blodek. — Ta opera prija vselej, kadar se uprizori; vender se je pela ta večer slabše nego zadnjič, ker je imela vojaška godba prvikrat normalno uglašene instrumente. Vender so se izvajale posamične točke dobro, takisto je bil po volji močni mešani zbor, ki je krepko vztrajal zaporedoma dva večera.

Anton Červ, bivši spirituval v goriški bogoslovnici, umrl je dne 14. grudna l. l. v voji rojstveni hiši v Koritnici na Tolminskem. Porodil se je dne 20. prosinca 1846. leta, a za mašnika je bil posvečen dné 24. prosinca 1869. leta. Bil je zelo nadarjen in klasiški izobražen duhovnik ter izvrsten cerkven govornik. Kot jezikoslovec je gojil najbolj ruščino, češčino in francoščino. Imel je jako spretno pero in se je pokazal posebno dobrega humorista v spisu »Časopisje na trdih kmetih«, katerega je s podpisom »Job« priobčil v goriški »Soči« leta 1878. št. 11., 17. in 18. Trentarsko dolino je opisal leta 1874. v »Glasu« št. 42.—50. Zadnja leta je pisal v »Rimskem Katoliku« »Črtice o ruski cerkvi« in »Ljudska šola v Rusiji«. Kot samostalno delo je izšla njegova knjiga »Sveta Gora pri Gorici«. (Gorica 1883. Natisnila Hilarijanska tiskarna. Založil L. Rutar), v kateri je korenito opisal postanek in razvitek te imenitne božje poti ter vsega tega, kar je ž njo v zvezi. Škoda velika, da ni zadnja leta pisal nič več šaljivega, ker tako zdravega humorja ne najdeš iz lepa, kakor pri pokojnem Červu. Lahka mu zemljica!

Dva nova groba. »Ljubljanski Zvon« je izgubil minulega meseca dva vrla podpornika in sotrudnika: dné 19. grudna je umrl namreč *Vojteh Valenta*, mestni blagajnik v Ljubljani, ki je pred leti, dokler ga še ni potrla bolezen, v našem listu korenito ocenjal domača in druga glasbena dela ter sploh priobčeval marsikatero zanimljive novice iz glasbenega življenja. — Istega dné je umrl v Dunajskem Novem Mestu c. kr. inženir *Radivoj Poznik*. Pokojnik je rad delal na književnem polji in zlasti zbiral národno blagó, katerega je nabral že jako mnogo. Tudi je leta 1879. na Dunaji izdal »Slovanski almanah«, v katerem so bili natisnjeni spisi v vseh jezikih slovanskih. Drugi letnik »Slov almanaha« pa je bil zaradi maloruske pesemce zaplenjen, in Poznik je zategadelj